

«Det gikk greit å bruke alle typer pasienter» (Det var forhåndsennhet om å ikke utsette pasienten for gynekologisk undersøkelse eller andre undersøkelser som kan oppleves som spesielt intime).

Eksaminatorene:

«Det gjør noe med studenten når hun eller han møter et menneske som genuint kommer for å få hjelp – og ikke bare er instruert i å fortelle en historie»

«Pasientens egne ressurser kom tydeligere fram fordi pasienten var i kjente og trygge omgivelser»

«Flere av studentene hadde imponerende ferdigheter i kommunikasjon og undersøkelsesmetodikk»

«Denne formen for eksamen viste seg å ha evne til å diskriminere mellom studenter som er gode og studenter som må lære mer»

«Tidsstyringen kunne være litt vanskelig av og til»

«Pasienten hadde bestilt time for en helsesjekk men studenten fikk fram til sammen fem forskjellige problemer som pasienten hadde og som studenten taklet på en utmerket måte»

Oppsummering og konklusjon:

På forhånd knyttet det seg størst spenning til om det var mulig å rekruttere "virkelige" pasienter til en slik eksamen på legekantorene. Vi har ikke har funnet at dette har vært prøvd andre steder. Erfaringen viser imidlertid at det er fullt mulig å rekruttere slike pasienter og at pasientene følte at de ble godt ivaretatt.

Fastlegen, som også var sensor, kunne passe på at pasienten ble ivaretatt og fulgte opp pasienten etterpå.

Vår måte å gjennomføre eksamen på gjorde at eksamenssituasjonen opplevdes av student og pasient som en realistisk konsultasjon.

Vi fant også at denne form for eksamen ga et godt bidrag til å avdekke om studenten er kvalifisert til selvstendig arbeid med pasienter.

Det gjenstår fortsatt noe arbeid med detaljene ved eksamensopplegget, men våre erfaringer med denne prøveeksamen var så entydig positive at seksjonen nå har anmodet Studiestyret om at muntlig eksamen i allmennmedisin blir innført som en av tre hovedeksamener (ved siden av kirurgi og indremedisin) ved avsluttende eksamen ved medisinstudiet i Tromsø.

Følgende deltok i planlegging og gjennomføring av prøveeksamen i allmennmedisin:

Eli Berg, Bjørn Bø, Toralf Hasvold, Arne Haugli, Knut Holtedahl, Aslak Johansen, Hasse Melbye, og Ivar Aaraas.

Litteraturreferanser:

1. Lundeby T, Trønnes H, Falck G: Unge legers selvrapporterte praktiske ferdigheter. Tidsskr Nor Lægeforen 1999;119: 2849-53
2. Reymert J: Etertanker etter tre dager som sensor ved Universitetet i Tromsø, muntlig del av medisinsk embetseksamen – har allmennmedisinen noen plass der? Utposten 2000;29 No.2: 41.
3. Holtedahl KA: Kjære kollega. Utposten 2000;29 No 5: 26-27.

Tobakk og helseskader

Ivar Sønbo Kristiansen kritiserer i Utposten nr. 4/2001 en artikkel om kreftrisiko ved bruk av snus av Sanner og medarbeidere, og kapittel 3 i NOU 2000:16 «Tobakksindustriens erstatningsansvar» som undertegnede har skrevet. Kristiansens kritikk er lite relevant i forhold til hensikten med artiklene.

Helseskader ved bruk av tobakk er omtalt i flere titusentalls artikler. I tillegg er det foretatt grundige evalueringer av en rekke av disse skadene av internasjonale og nasjonale organisasjoner/myndigheter som har nedsatt vitenskapelige komiteer til å gå gjennom ulike helseskader. Det har ikke vært hensikten ved de to artiklene som Kristiansen refererer til å foreta noen ny vitenskapelig vurdering av helseskader ved bruk av tobakk. Den første artikkelen er et debattinnlegg trykket i seksjonen «Kommentar og debatt» i Tidsskrift for den norske lægeforening med bakgrunn i to svenske artikler. Kapittel 3 i NOU 2000:16 gir en oversikt over helseskader ved bruk av tobakk. Artikkelen bygger som angitt i teksten på vitenskapelige evalueringer av internasjonale og nasjonale organisasjoner/myndigheter dersom spesifikke referanser ikke er angitt i teksten.

Oslo, 14. august 2001

Tore Sanner og Erik Dybing